

Grupa Kapitałowa ORPHÉE

**Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.**

Janusz Płocica	- Przewodniczący Rady Dyrektorów
Domingo Dominguez	- Członek Rady Dyrektorów
Krzysztof Rudnik	- Członek Rady Dyrektorów
Wojciech Suchowski	- Członek Rady Dyrektorów

Genewa, 21 marca 2018 r.

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE	4
1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	8
5. Informacje ogólne	9
5.1. Opis Grupy Kapitałowej Orphée oraz zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	9
5.2. Skład organów statutowych jednostki dominującej	9
5.2.1. Rada Dyrektorów	9
5.2.2. Organ kontroli	10
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
6.1. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości oraz oświadczenie o zgodności	10
6.2. Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości (porównywalność danych)	10
6.3. Zmiany wynikające ze zmian MSSF	10
6.4. Informacje co do standardów, jakie zostały opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie	11
6.5. Założenie kontynuowania działalności	13
6.6. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	14
6.7. Stosowane zasady konsolidacji z uwzględnieniem definicji kontroli w MSSF 10	14
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	15
7.1. Profesjonalny osąd	15
7.2. Niepewność szacunków	16
8. Inne Zasady Rachunkowości	17
8.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	17
8.2. Rzeczowe aktywa trwałe	18
8.3. Nieruchomości inwestycyjne	18
8.4. Wartości niematerialne	19
8.5. Leasing	21
8.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	21
8.7. Aktywa finansowe	22
8.8. Utrata wartości aktywów finansowych	23
8.9. Zapasy	23
8.10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24
8.11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24
8.12. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	24
8.13. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24
8.14. Rezerwy	25
8.15. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	25
8.16. Płatności w formie akcji własnych	25
8.17. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	25
8.18. Przychody	25
8.19. Podatki	25
8.20. Zysk netto na akcję	27
8.21. Kapitał własny	27
8.22. Rozliczenia międzyokresowe	27
8.23. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	27
9. Dodatkowe Noty Objasniające	27
9.1. Informacje dotyczące segmentów działalności	27
9.1.1. Segmenty operacyjne	27
9.1.2. Informacje dotyczące segmentów geograficznych	28
9.2. Przychody operacyjne według branż	28
9.3. Struktura rzeczowa przychodów ze sprzedaży towarów i produktów	28
9.4. Pozostałe przychody operacyjne	29
9.5. Pozostałe koszty operacyjne	29
9.6. Przychody finansowe	29
9.7. Koszty finansowe	29
9.8. Koszty według rodzajów	29
9.9. Podatek dochodowy	30
9.9.1. Obciążenie podatkowe	30
9.9.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	30

9.9.3. Odroczony podatek dochodowy	30
9.10. Podział wyniku finansowego	31
9.11. Rzeczowe aktywa trwałe	31
9.12. Leasing	32
9.12.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	32
9.12.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca	32
9.12.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingobiorca	32
9.12.4. Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingodawca	32
9.13. Nieruchomości inwestycyjne	32
9.14. Wartości niematerialne	33
9.15. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współzależne	35
9.16. Świadczenia pracownicze	35
9.17. Zapasy	36
9.18. Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	36
9.19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	37
9.20. Kapitał podstawowy	38
9.21. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki oraz papiery dłużne	39
9.22. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	39
9.23. Nabyte dłużne papiery wartościowe	39
9.24. Udzielone pożyczki	39
9.25. Rezerwy	39
9.26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	41
9.27. Zobowiązania warunkowe	41
9.28. Informacje o podmiotach powiązanych	41
9.29. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	42
9.29.1. Ryzyko stopy procentowej	42
9.29.2. Ryzyko walutowe	42
9.29.3. Ryzyko kredytowe	43
9.29.4. Ryzyko związane z płynnością	43
9.29.5. Ryzyko związane z wrażliwością cen produktów na zmiany cen	44
9.30. Instrumenty finansowe	44
9.31. Zarządzanie kapitałem	44
9.32. Sezonowość	45
9.33. Zatrudnienie w grupach zawodowych	45
9.34. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone członkom zarządu i organów nadzorczych spółek kapitałowych	45
9.35. Wynagrodzenie Biegłego Rewidenta za badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej za rok obrotowy	45
9.36. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	46
9.37. Pozostałe informacje do sprawozdania finansowego	46

WYBRANE DANE FINANSOWE

	tys. CHF		tys. EUR	
	2017	2016	2017	2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	12 558	12 349	11 268	11 327
Koszt własny sprzedaży	7 987	7 584	7 167	6 956
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(1 672)	(563)	(1 500)	(516)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	194	(3 102)	174	(2 845)
Zysk (strata) netto za okres sprawozdawczy	42	(3 156)	38	(2 895)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(421)	406	(378)	372
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	432	(545)	388	(500)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-	-	-	-
Przepływy pieniężne netto razem	11	(139)	10	(128)
 Zysk (strata) na jedną akcję (w CHF)	 0,001	 (0,082)	 0,001	 (0,075)
	2017	2016	2017	2016
Aktywa razem	20 826	21 010	17 812	19 554
Zobowiązania długoterminowe	198	192	169	179
Zobowiązania krótkoterminowe	4 054	4 588	3 467	4 270
Kapitał własny	16 574	16 230	14 175	15 105
Kapitał akcyjny	3 861	3 861	3 302	3 593
 Liczba akcji w tys. sztuk	 38 609	 38 609	 38 609	 38 609
 Wartość księgowa na jedną akcję (w CHF)	 0,429	 0,420	 0,367	 0,391

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przychody ze sprzedaży		12 558	12 349
Koszt własny sprzedaży	9.8	7 987	7 584
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		4 571	4 765
Pozostałe przychody operacyjne	9.4	735	79
Koszty sprzedaży	9.8	3 870	3 688
Koszty ogólnego zarządu	9.8	1 126	1 493
Pozostałe koszty operacyjne	9.5	1 982	226
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(1 672)	(563)
Przychody finansowe	9.6	1 249	185
Koszty finansowe	9.7	63	4 562
Wynik na utracie kontroli		-	2 317
Udział w zyskach jednostek współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności		680	(479)
Zysk (strata) brutto		194	(3 102)
Podatek dochodowy	9.9	152	54
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		42	(3 156)
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto za okres		42	(3 156)
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		42	(3 156)
Akcjonariuszom niesprawującym kontroli		-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		38 608 500	38 608 500
Zysk netto na jedną akcję podstawowy i rozwodniony (w CHF)		0,001	(0,082)
Zysk (strata) netto za okres		42	(3 156)
Inne całkowite dochody			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych		302	212
Inne całkowite dochody netto		302	212
Całkowity dochód netto za okres		344	(2 944)
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		344	(2 944)
Akcjonariuszom niesprawującym kontroli		-	-

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
AKTYWA			
Aktywa trwałe		15 411	14 984
Rzeczowe aktywa trwałe	9.11	83	115
Nieruchomości inwestycyjne	9.13	1 584	1 330
Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe	9.14	-	1 690
Wartości niematerialne - pozostałe	9.14	70	78
Wartość firmy		-	-
Inwestycje w jedn. stowarzyszone i współzależne	9.15	13 465	11 564
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)		25	25
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9.9	184	182
Aktywa obrotowe		5 415	6 026
Zapasy	9.17	2 530	3 046
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	9.18	2 434	2 665
Rozliczenia międzyokresowe		124	2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9.19	327	313
SUMA AKTYWÓW		20 826	21 010
PASYWA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		16 574	16 230
Kapitał podstawowy	9.20	3 861	3 861
Kapitał zapasowy		46 619	46 619
Akcje własne		(8 809)	(8 809)
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty		(23 967)	(20 811)
Wynik okresu bieżącego		42	(3 156)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(1 172)	(1 474)
Udziały niekontrolujące		-	-
Kapitał własny ogółem		16 574	16 230
Zobowiązania długoterminowe		198	192
Oprocentowane kredyty i pożyczki		-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9.9	198	192
Zobowiązania krótkoterminowe		4 054	4 588
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	9.26	1 823	2 088
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	2
Rozliczenia międzyokresowe		100	85
Rezerwy	9.25	2 131	2 413
Zobowiązania razem		4 252	4 780
SUMA PASYWÓW		20 826	21 010

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk (strata) netto		42	(3 156)
Podatek dochodowy		152	54
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		194	(3 102)
Korekty:		(615)	3 508
Udział w zyskach jednostek współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności		(679)	479
Zawiązanie / (odwrócenie) odpisu na udziały w jednostkach współkontrolowanych		(1 222)	4 246
Amortyzacja		53	52
(Zysk) / strata z działalności inwestycyjnej		1 430	-
Zmiana stanu należności	9.19	(207)	3 061
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	9.19	(50)	(1 763)
Zmiana stanu rezerw		(282)	2 041
Zmiana stanu zapasów	9.19	513	(509)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		(107)	(195)
Zmiana stanu innych aktywów		-	63
(Zapłacony) zwrócony podatek dochodowy		(150)	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	9.19	86	212
Wynik na utracie kontroli		-	(2 317)
Inne korekty	9.19	-	(1 862)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(421)	406
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
I. Wpływy		438	-
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		-	-
Zwrot zaliczki na nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa od PZ Cormay S.A.		438	-
II. Wydatki		6	545
Wydatki na rzeczowy majątek trwały i wartości niematerialne		6	53
Wydatki na trwające prace rozwojowe		-	492
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		432	(545)
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
I. Wpływy		-	-
II. Wydatki		-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-	-
Przepływy pieniężne razem		11	(139)
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych		3	-
Środki pieniężne na początek okresu		313	452
Środki pieniężne na koniec okresu		327	313

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Różnice z przeliczeń kursowych	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017	3 861	(8 809)	46 619	(23 967)	(1 474)	16 230	-	16 230
Zysk / strata za okres	-	-	-	42	-	42	-	42
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	-	-	-	-	302	302	-	302
Całkowite dochody za okres ogółem	-	-	-	42	302	344	-	344
Na dzień 31 grudnia 2017	3 861	(8 809)	46 619	(23 925)	(1 172)	16 574	-	16 574

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Różnice z przeliczeń kursowych	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016	3 861	(8 809)	46 619	(20 811)	(1 686)	19 174	-	19 174
Zysk / strata za okres	-	-	-	(3 156)	-	(3 156)	-	(3 156)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	-	-	-	-	212	212	-	212
Całkowite dochody za okres ogółem	-	-	-	(3 156)	212	(2 944)	-	(2 944)
Transakcje płatności w formie akcji	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2016	3 861	(8 809)	46 619	(23 967)	(1 474)	16 230	-	16 230

5. INFORMACJE OGÓLNE

5.1. OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ ORPHÉE ORAZ ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupa Kapitałowa Orphée („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) składa się z jednostki dominującej Orphée SA („Jednostka Dominująca”, „Spółka”, „Emitent”) i jej spółek zależnych. Siedziba Spółki mieści się w Genewie, Plan-les-Ouates.

Spółka jest wpisana do Rejestru Handlowego w Genewie (Registre du Commerce du Canton de Genève) pod numerem CHE-109.605.227 (poprzedni numer w rejestrze: CH-660-1111002-1). Nadano jej kod zgodnie z klasyfikacją działalności DUNS Nr 481882434 oraz NIP 570927. Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Głównym miejscem prowadzenia działalności Jednostki Dominującej jest Szwajcaria, a dla spółek zależnych: Kormej Diana - Białoruś, Kormiej Rusland - Rosja, Orphee Technics Sp. z o.o. - Polska.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa Orphée stanowi grupę niższego szczebla w stosunku do Grupy Kapitałowej PZ CORMAY (Orphée SA jest spółką zależną w stosunku do PZ CORMAY S.A.).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku.

W skład Grupy Kapitałowej Orphée SA według stanu na 31 grudnia 2017 roku, wchodzi następujące podmioty:

1. Orphée SA - sprzedaż odczynników, testów i aparatury do diagnostyki in vitro,
2. Orphee Technics Sp. z o.o. - zarządzanie nieruchomościami,
3. Kormej Diana – import na Białoruś sprzętu medycznego, materiałów eksploatacyjnych i odczynników, dystrybucja na terenie Białorusi;
4. Kormiej Rusland – import do Federacji Rosyjskiej sprzętu medycznego i odczynników, dystrybucja na terenie Federacji Rosyjskiej;

Ponadto Orphée SA wspólnie kontroluje podmiot powiązany Diesse Diagnostica Senese S.p.A. – włoskiego producenta testów oraz aparatury w obszarze immunologii, mikrobiologii i ESR, dystrybutora sprzętu medycznego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach podporządkowanych jest równy udziałowi w kapitale tych jednostek, z wyjątkiem Diesse Diagnostica Senese S.p.A. Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Jednostki Dominującej oraz jednostek podporządkowanych i wspólnie kontrolowanych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, Orphée SA posiadała udziały w następujących spółkach:

Nazwa	Udział w kapitale	Udział w głosach	Charakter zależności	Metoda konsolidacji
Orphee Technics Sp. z o.o.	100,00%	100,00%	Zależny	Pełna
Kormej Diana (Sp. z o.o.)	98,50%	98,50%	Zależny	Pełna
Kormiej Rusland (Sp. z o.o.)	100,00%	100,00%	Zależny	Pełna
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	45,00%	50,00%	Wspólnie kontrolowany	Praw własności

5.2. SKŁAD ORGANÓW STATUTOWYCH JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

5.2.1. Rada Dyrektorów

Skład Rady Dyrektorów na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

- Janusz Płocica - Przewodniczący Rady Dyrektorów
- Domingo Dominguez - Członek Rady Dyrektorów
- Krzysztof Rudnik - Członek Rady Dyrektorów
- Piotr Skrzyński - Członek Rady Dyrektorów
- Wojciech Suchowski - Członek Rady Dyrektorów

Skład Rady Dyrektorów na dzień publikacji niniejszego sprawozdania, tj. na 21 marca 2018 roku przedstawiał się następująco:

- Janusz Płocica - Przewodniczący Rady Dyrektorów
- Domingo Dominguez - Członek Rady Dyrektorów
- Krzysztof Rudnik - Członek Rady Dyrektorów
- Wojciech Suchowski - Członek Rady Dyrektorów

W dniu 29 czerwca 2017 roku w siedzibie Spółki odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Orphée SA., które dokonało wyboru przewodniczącego i członków Rady Dyrektorów Spółki na kadencję obejmującą rok 2017, w osobach Pana Janusza Płocicy (jako przewodniczącego Rady Dyrektorów) oraz panów Domingo Domingueza, Krzysztofa Rudnika, Piotra Skrzyńskiego oraz Wojciecha Suchowskiego (jako członków Rady Dyrektorów).

Jednocześnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Orphée SA, powołało Pana Janusza Płocicę oraz Pana Wojciecha Suchowskiego na członków Komitetu ds. Wynagrodzeń na rok finansowy 2017.

Skład Rady Dyrektorów w okresie całego roku obrotowego 2017 nie uległ zmianie, w dniu 8 stycznia 2018 roku wpłynęło do Emitenta pismo zawierające informację o rezygnacji Pana Piotra Skrzyńskiego z pełnienia funkcji Członka Rady Dyrektorów Emitenta ze skutkiem na dzień 28 lutego 2018 r.

5.2.2. Organ kontroli

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Orphée SA odbyte w dniu 29 czerwca 2017 r. wskazało:

- BDO Ltd z siedzibą w Genewie, Route de Meyrin 123, 1219 Châtelaine jako biegłego rewidenta Spółki na rok finansowy 2017,
- BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. ul. Postępu 12, wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS: 0000293339, NIP 108-000-42-12 jako biegłego rewidenta dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok finansowy 2017.

6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

6.1. PRZYJĘTE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską (dalej: „MSSF-UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między MSSF, które weszły w życie, a MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF-UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest kolejnym sprawozdaniem finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF – UE. Sprawozdania spółek wchodzących w skład Grupy sporządzane są wg lokalnych standardów, a następnie podlegają przekształceniu na MSR/MSSF. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy, wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa przestrzegała tych samych zasad rachunkowości, co przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Rachunek zysków i strat został sporządzony w wariantcie kalkulacyjnym, a rachunek przepływów pieniężnych - metodą pośrednią.

6.2. EFEKT ZASTOSOWANIA NOWYCH STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI I ZMIAN POLITYKI RACHUNKOWOŚCI (PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH)

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 rok są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego. Szczegółowy opis zasad rachunkowości przyjętych przez Grupę Kapitałową Orphée SA. został przedstawiony w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2016 rok, opublikowanym w dniu 21 marca 2017 roku.

6.3. ZMIANY WYNIKAJĄCE ZE ZMIAN MSSF

Od 1 stycznia 2017 roku nie obowiązują żadne nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Poniżej wskazano na dwa przypadki, w których zmiany w standardach opublikowane przez RMSR i mające obowiązywać od 1 stycznia 2017 roku, nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Komisję Europejską.

- Zmiany w MSR 12: Podatek dochodowy - ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 7: Rachunek przepływów pieniężnych - Inicjatywa w sprawie ujawnień

Zmiany w MSR 7 zostały opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Celem zmian było zwiększenie zakresu informacji przekazywanej odbiorcom sprawozdania finansowego w zakresie działalności finansowej jednostki poprzez dodatkowe ujawnienia zmian wartości bilansowej zobowiązań związanych z finansowaniem działalności jednostki.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, poza zmianą zakresu ujawnień prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

6.4. INFORMACJE CO DO STANDARDÓW, JAKIE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, ALE JESZCZE NIE WESZŁY W ŻYCIE

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9: Instrumenty finansowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednolicenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- MSSF 14: Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku, gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

Zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- MSSF 15: Przychody z umów z klientami

Nowy ujednolicony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku (pierwotnie 2017 roku) lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18: Przychody, MSR 11: Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. W dniu 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczający o rok datę wejścia w życie tego standardu.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- **MSSF 16: Leasing**

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- **Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem**

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których Jednostka Dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Grupa zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako datę wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- **Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: Przychody z umów z klientami**

Doprecyzowanie zapisów MSSF 15 zostało opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku i ma ono zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (zgodnie z datą rozpoczęcia obowiązywania całego standardu). Celem zmian w standardzie było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się w trakcie analiz przedwdrożeniowych odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia (performance obligation), wytycznych stosowania standardu w kwestii identyfikacji zleceńodawcy/agenta oraz przychodów z licencji dotyczących własności intelektualnej, czy wreszcie okresy przejściowego przy pierwszym zastosowaniu nowego standardu.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany w MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji**

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany w MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” w MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” opublikowane w dniu 12 września 2016 roku.**

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2014-2016)**

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- **MSSF 1 Śródroczna sprawozdawczość finansowa**, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,
- **MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach**, w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie,
- **MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach**, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów

w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (niektóre już dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r.) lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie, w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

Grupa zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowej interpretacji.

- Zmiana w MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych

Zmiana w MSR 40 została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jej celem jest doprecyzowanie, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy i tylko wtedy, gdy nastąpiła zamiana sposobu użytkowania nieruchomości.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2018 roku.

- KIMSF 23 Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 7 czerwca 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie, w jaki sposób ująć w sprawozdaniach finansowych podatek dochodowy w przypadkach, gdy istniejące przepisy podatkowe mogą pozostawiać pole do interpretacji i różnicy zdań pomiędzy jednostką i organami podatkowymi.

Grupa zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2019 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowej interpretacji.

6.5. ZAŁOŻENIE KONTYNUOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Rada Dyrektorów Jednostki Dominującej na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenie możliwości kontynuowania działalności.

Analiza płynności

Rada Dyrektorów Grupy dokonała oceny sytuacji płynnościowej Grupy. Głównym celem analizy było określenie źródeł spłaty zobowiązań krótkoterminowych Grupy wg ich stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku, wynikających ze zobowiązań z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych rezerw oraz rozliczeń międzyokresowych. Łączna kwota zobowiązań przypadających do spłaty w okresie 12 miesięcy (czyli zobowiązań krótkoterminowych) oraz rezerw o charakterze krótkoterminowym wynosi 4 054 tys. CHF, w tym:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania: 1 823 tys. CHF,
- krótkoterminowe rezerwy: 2 131 tys. CHF,
- rozliczenia międzyokresowe: 100 tys. CHF.

W kwocie rezerw jest uwzględniona rezerwa 2 000 tys. CHF wraz ze 105 tys. CHF naliczonych odsetek na zwrot pożyczki od osoby fizycznej. Zgodnie z Umową – kwota pożyczki miała stać się wymagalna w przypadku osiągnięcia przez Orphée SA w okresie udzielenia pożyczki zysku netto w wysokości co najmniej 2 mln CHF. Równocześnie w przypadku nieosiągnięcia przez Grupę Cormay zysku netto w wysokości 3 mln CHF w okresie 5 lat od dnia podpisania Umowy, pożyczka zgodnie z treścią tejże Umowy ulegała umorzeniu.

W ocenie Rady Dyrektorów warunek powstania wymagalności zwrotu pożyczki nie został spełniony, zaś warunek umorzenia pożyczki został spełniony, przy czym, z uwagi na zawyżone wyniki finansowe Grupy Cormay w sprawozdaniach finansowych za kolejne okresy, okoliczności powyższe nie są wprost odzwierciedlone, ponieważ sprawozdania te zawierają wyniki finansowe zawyżone w stosunku do rzeczywistych. Na wniosek Rady Dyrektorów, Zarząd jednostki dominującej Emitenta - PZ Cormay S.A. zlecił biegłemu rewidentowi dodatkowy audyt, który potwierdził faktyczne wyniki Grupy Cormay w latach 2010-2014. Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu Spółka utworzyła rezerwę w wysokości roszczenia, przy jednoczesnym uwzględnieniu umorzenia pożyczki.

Suma zobowiązań pomniejszona o 2 105 tys. CHF rezerwy na zwrot pożyczki od osoby fizycznej wraz z naliczonymi odsetkami wynosi 1 949 tys. CHF.

Z kwoty 1 949 tys. zobowiązań wymagalnych w ciągu 12 miesięcy od daty bilansu 882 tys. CHF jest wobec jednostki sprawującej kontrolę nad Grupą (PZ Cormay S.A.), tak więc wobec podmiotów pozostałych pozostaje kwota 1 067 tys. CHF zobowiązań.

Jednocześnie w aktywach Grupy występuje pozycja należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w łącznej wysokości 2 434 tys. CHF.

Z kwoty 2 434 tys. należności 318 tys. CHF jest od jednostki sprawującej kontrolę nad Grupą, należności od pozostałych podmiotów stanowią 2 116 tys. CHF.

Rada Dyrektorów dokonała szczegółowej analizy rozrachunków z innymi podmiotami niż jednostka sprawująca kontrolę nad Grupą. W wyniku dokonanej analizy, Rada określiła następujące źródła spłaty zobowiązań krótkoterminowych:

- wpływy z krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w kwocie 2 116 tys. CHF,
- nadwyżka gotówki generowana przez działalność operacyjną Grupy.

6.6. WALUTA POMIARU I WALUTA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Walutą pomiaru oraz walutą sprawozdawczą Jednostki Dominującej jest frank szwajcarski (CHF). Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w tysiącach franków szwajcarskich (CHF). Sprawozdania finansowe jednostek wchodzących w skład Grupy zostały przeliczone na walutę sprawozdawczą w oparciu o zasady wynikające z Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 21.

6.7. STOSOWANE ZASADY KONSOLIDACJI Z UWZGLĘDNIENIEM DEFINICJI KONTROLI W MSSF 10

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej, sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych oraz udziały w jednostce współkontrolowanej. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki Dominującej. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane - od dnia ustania kontroli.

Zgodnie z MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy podmiot dominujący jednocześnie:

- posiada władzę nad jednostką, w której dokonał inwestycji,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonał inwestycji, oraz
- posiada możliwość wykorzystania władzy nad jednostką, w której dokonał inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów inwestora.

Dokonując oceny czy Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonała inwestycji, zarząd Jednostki Dominującej bierze pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności. Grupa dokonuje ponownej oceny, czy sprawuje kontrolę nad daną jednostką, jeżeli fakty i okoliczności wskazują, iż nastąpiła zmiana jednego bądź więcej z trzech elementów kontroli wymienionych powyżej.

Zmiany w udziale własnościowym Jednostki Dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie

różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli Jednostki Dominującej.

Udziały w jednostkach współkontrolowanych, gdzie Grupa sprawuje współkontrolę są ujmowane metodą praw własności. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto wspólnego przedsięwzięcia dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Ocena inwestycji w spółki współkontrolowane pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

7. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

7.1. PROFESJONALNY OSĄD

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Grupy Kapitałowej wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych

Grupa, niezależnie od charakteru jej zaangażowania w danej jednostce (jednostce, w której dokonano inwestycji) określa swój status oceniając, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji.

Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub gdy ma prawa do takich zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania na nie wpływu poprzez sprawowanie nad tą jednostką władzy. Grupa dokonuje ponownej oceny, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli fakty i okoliczności wskazują, że nastąpiła zmiana jednego lub więcej z trzech elementów kontroli: posiadania władzy, ekspozycji na zmienne zwroty lub praw do tych zwrotów lub możliwości wykorzystania władzy nad jednostką. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa sprawuje kontrolę nad wszystkimi jednostkami określonymi w niniejszym sprawozdaniu finansowym jako zależne (nota 5.1).

Grupa sprawuje współkontrolę nad jednostką, jeśli wraz ze wszystkimi współinwestorami musi współdziałać w celu kierowania jej istotną działalnością, co oznacza tym samym, że żaden ze współinwestorów pojedynczo nie sprawuje nad nią kontroli i bez współdziałania z pozostałymi nie może nią kierować. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujęto udziały w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A. metodą praw własności określając status tej spółki jako jednostka współkontrolowana.

Stwierdzenie utraty kontroli nad jednostką zależną

Zarząd Jednostki Dominującej uważa, że Grupa nie sprawuje kontroli nad jednostką zależną, jeśli nie jest spełniona definicja kontroli zawarta w paragrafie 7 MSSF 10, który określa, że inwestor sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy inwestor ten jednocześnie:

- sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji;
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostkę, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz
- posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Nakłady na trwające prace rozwojowe, zakończone prace rozwojowe

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych przez jednostkę we własnym zakresie jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni zawarte w MSR 38 kryteria dotyczące ujmowania pozycji. Koszty rozwoju są kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Pierwsze skapitalizowanie kosztów wynika z osądu kierownictwa dotyczącego potwierdzenia istnienia technicznych i ekonomicznych możliwości kontynuacji projektu. Ma to miejsce zwykle wtedy, gdy projekt osiągnął pewien etap zgodnie z ustalonym wcześniej planem. Ustalenie kwot podlegających kapitalizacji wymaga przyjęcia przez kierownictwo pewnych założeń dotyczących prognozowanych wpływów z projektu, stopy dyskontowej oraz prognozowanego okresu uzyskiwania korzyści.

Grupa przeprowadza co roku test sprawdzający, czy nastąpiła utrata wartości składnika wartości niematerialnych, który nie jest jeszcze dostępny do użytkowania, poprzez porównanie jego wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną. Aby udowodnić, w jaki sposób dany składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, Grupa ocenia przyszłe korzyści ekonomiczne, które ma uzyskać z tego składnika na podstawie zasad określonych w MSR 36 Utrata wartości aktywów. Kierownictwo Grupy oceniając stopień pewności związany z osiągnięciem przyszłych korzyści ekonomicznych, które można przyporządkować użytkowaniu składnika aktywów, kieruje się własnym osądem.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne

Zgodnie z definicją zawartą w paragrafie 6 MSR 36 ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym dającym się określić zespołem aktywów, który wypracowuje wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub innych zespołów aktywów. Z określeniem, co stanowi ośrodek wypracowujący środki pieniężne, wiąże się subiektywna ocena. Jeśli nie ma możliwości ustalenia wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów, Grupa identyfikuje najmniejszy zbiór aktywów, który wypracowuje w znacznym stopniu niezależne wpływy pieniężne.

7.2. NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW

Szacunek to proces ustalania wartości składnika sprawozdania finansowego wymagającego własnego osądu na podstawie najbardziej aktualnych, dostępnych i wiarygodnych informacji. Grupa dokonuje okresowej weryfikacji szacunków w zależności od zmieniających się okoliczności stanowiących podstawę ich dokonania. Zmiany szacunku poszczególnego składnika sprawozdania finansowego Grupa uwzględnia przy obliczaniu zysku/straty netto w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunku, jeśli dotyczy tego okresu lub w okresie, w którym ma miejsce zmiana i w przyszłych okresach, jeżeli dotyczy wszystkich tych okresów. Skutki zmiany szacunku w celu uzyskania porównywalności danych są prezentowane przy zachowaniu kryteriów klasyfikacyjnych zastosowanych w latach poprzednich, to znaczy ujmowane w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której sklasyfikowano wcześniej wartość szacunku. Poniżej przedstawiono najistotniejsze szacunki dokonywane przez Grupę.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Grupa ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją przesłanki utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. W razie stwierdzenia istnienia przesłanek, że wartość bilansowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania, Grupa przeprowadza test z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych. Dodatkowo, zgodnie z wymogami MSR 36, Grupa przeprowadza raz do roku test na utratę wartości składników wartości niematerialnych i prawnych, które jeszcze nie są dostępne do użytkowania (nakłady na trwające prace rozwojowe). W wyniku podjęcia przez Radę Dyrektorów Emitenta decyzji o zawieszeniu projektu analizatora MSL30, w sprawozdaniu za rok 2017 dokonano odpisu aktualizującego na całą wartość tej pracy rozwojowej. Szczegółowy opis zamieszczono w notce 9.14

Odpisy aktualizujące wartość należności

Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy wpływ pełnej kwoty należności przestał być prawdopodobny. Odpisy aktualizujące tworzy się według następujących zasad:

- należności przeterminowane powyżej 360 dni -100% wartości należności,
- należności sądowe - odpis 100% wartości należności.

Oprócz powyższych kryteriów, do wybranych należności stosuje się podejście indywidualne w przypadku posiadania pewności spłaty pomimo istnienia przeterminowanych należności

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania, Grupa dokonuje odpisu w wysokości 100% wartości na odczynnik, dla których minął termin ważności. Dodatkowo Grupa analizuje rotację wszystkich zapasów i dla każdego indeksu dokonuje odpisu w 100% na nadwyżkę stanu magazynowego ponad rotację w okresie 2 ostatnich lat.

Wycena rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Grupa nie tworzy rezerw na nagrody jubileuszowe lub odprawy emerytalne. Lokalne prawa, na podstawie których działają spółki Grupy nie wymagają tworzenia rezerw na odprawy emerytalne. Z uwagi na te przepisy oraz niewielkie ewentualne wysokości takich rezerw Grupa zdecydowała się na ich nietworzenie. W ocenie Rady Jednostki Dominującej nie miałyby one istotnego wpływu na wynik finansowy Grupy oraz jej sytuację majątkową.

Wycena pozostałych rezerw

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Szacunków dokonuje się na podstawie wzorów wyprowadzonych na podstawie dotychczasowego doświadczenia. Z szacunkami, choć najlepszymi w ocenie kierownictwa, może być związana niepewność.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

W przypadku, gdy w ocenie Rady Dyrektorów prawdopodobnym jest, że składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego nie zostanie w pełni zrealizowany, Grupa dokonuje jego odpisania, jednak nie więcej niż do poziomu rozpoznanej rezerwy z tytułu

odroczonego podatku dochodowego. Odpisy takie przeprowadzane są na poziomie pojedynczych spółek wchodzących w skład Grupy, przy uwzględnieniu prawa podatkowego krajów, w których te spółki działają, a w szczególności okres, w jakim można odpisać straty podatkowe za lata ubiegłe od bieżących dochodów podatkowych.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Grupa wykorzystuje szacunki w celu określenia wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Wycena aktywów i zobowiązań dotyczących działalności zaniechanej

W momencie, w którym Grupa ma wystarczające przekonanie, co do tego, że działalność będzie (lub jest już) zaniechana, dokonuje reklasyfikacji aktywów, zobowiązań i wyników tej działalności do działalności zaniechanej. W takiej sytuacji aktywa są wyceniane w wartości likwidacyjnej i wykazywane w osobnej pozycji bilansu „aktywa dotyczące działalności zaniechanej”, a zobowiązania są wyceniane w wartości godziwej i wykazywane w osobnej pozycji „zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej”. Grupa wykorzystuje szacunki w celu określenia wartości likwidacyjnej aktywów dotyczących działalności zaniechanej, będące najlepszą oceną kierownictwa, co do wartości odzyskiwalnej tych aktywów warunkach likwidacji (wymuszonej sprzedaży).

8. INNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

8.1. PRZELICZANIE POZYCJI WYRAŻONYCH W WALUCIE OBCEJ

Dla jednostek, których walutą funkcjonalną jest CHF, transakcje wyrażone w walutach innych niż frank szwajcarski są przeliczane na franki szwajcarskie przy zastosowaniu stałych kursów miesięcznych. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych jednostek zależnych, których walutą funkcjonalną jest inna waluta niż frank szwajcarski, są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczane według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, skumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Dane finansowe przeliczono według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów według średnich kursów ogłoszonych na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku przez Narodowy Bank Polski,
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca, następujących w okresach sprawozdawczych od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała udziały w następujących jednostkach zagranicznych:

1. Kormej Diana Sp. z o.o.
2. Kormiej Rusland Sp. z o.o.
4. Orphee Technics Sp. z o.o.
5. Diesse Diagnostica Senese S.p.A.

Do przeliczenia wybranych danych finansowych z EUR, PLN, BYN i RUB na CHF przyjęte zostały następujące kursy:

Kursy NBP wyrażone w PLN

Waluta	Kurs średni w okresie sprawozdawczym		Kurs na koniec okresu sprawozdawczego	
	12 miesięcy 2017	12 miesięcy 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
CHF/PLN	3,8087	4,0133	3,5672	4,1173
RUB/PLN	0,0644	0,0598	0,0604	0,0680
BYN/PLN	1,9495	1,9969	1,7908	2,1589
EUR/PLN	4,2447	4,3757	4,1709	4,4240

Kursy NBP przeliczone wyrażone w CHF

Waluta	Kurs średni w okresie sprawozdawczym		Kurs na koniec okresu sprawozdawczego	
	12 miesięcy 2017	12 miesięcy 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
PLN/CHF	0,2626	0,2492	0,2803	0,2429
RUB/CHF	0,0169	0,0149	0,0169	0,0165
BYN/CHF	0,5118	0,4976	0,5020	0,5243
EUR/CHF	1,1145	1,0903	1,1692	1,0745

8.2. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Środki trwałe są wykazywane w cenie nabycia (powiększonej o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania) lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe są amortyzowane liniowo począwszy od miesiąca, w którym jest on dostępny do użytkowania. Stawki amortyzacji wynikają z okresów ekonomicznej użyteczności aktywów.

Stawki amortyzacyjne w Grupie kształtują się na następującym poziomie:

- budynki i budowle 1% - 10%,
- urządzenia techniczne i maszyny 12,5% - 20%,
- sprzęt komputerowy 20-33%,
- środki transportu 15% - 20%,
- pozostałe środki trwałe 1%- 10%,
- wartości niematerialne i prawne 10%-50%.

Inwestycje w obce obiekty wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o odpisy amortyzacyjne. Długość amortyzacji odpowiada okresowi najmu takiego obcego obiektu lub okresowi jego użyteczności, jeżeli ten jest krótszy.

Każdorazowo, po wykonaniu modernizacji, koszt ten ujmowany jest w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli kryteria ujmowania są spełnione. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia, lub gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści ekonomiczne wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu, obliczone jako różnica między wpływami ze sprzedaży a wartością bilansową usuwanego składnika aktywów, ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dokonywana jest operacja gospodarcza.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Jednostka klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie.

Jednostka wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę) zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

8.3. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo w wartości równej cenie nabycia, powiększonej o koszty transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt zastąpienia części nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego

poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania nieruchomości. Po początkowym ujęciu nieruchomości są wykazywane w wartości godziwej, która odzwierciedla warunki rynkowe na dzień bilansowy. Wartości godziwe są określone na dzień bilansowy na podstawie niezależnych wycen rzeczoznawców. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości są ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym powstały. Przeniesienie aktywów do nieruchomości inwestycyjnych (rekasyfikacja np. ze środków trwałych, lub środków trwałych w budowie) następuje tylko wtedy, gdy zmienia się sposób użytkowania przez właściciela, potwierdzone bądź przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, bądź rozpoczęcie użytkowania na podstawie umowy leasingu. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części „Rzeczowe aktywa trwałe” aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Przeniesienie inwestycji z nieruchomości do aktywów trwałych i zapasów lub z zapasów do nieruchomości

W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, zakładany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

Nieruchomości przeznaczone na sprzedaż w ramach zwykłej działalności jednostki ujmowane są w pozycji zapasy.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Nabycie nieruchomości przeznaczonej do modernizacji

W przypadku gdy Grupa nabywa nieruchomość inwestycyjną, która wymaga poniesienia dodatkowych nakładów inwestycyjnych, jej początkową wartość wycenia się w cenie nabycia. Wartość nakładów adaptacyjnych zostaje aktywowana w wartości początkowej nieruchomości, do czasu zakończenia prac modernizacyjnych. Nieruchomość na czas niezbędnych robót pozostaje nieruchomością inwestycyjną i nie jest przeklasyfikowywana do nieruchomości zajmowanych przez właściciela (środki trwałe w budowie). Wycena takiej nieruchomości w trakcie modernizacji, jak również po jej zakończeniu odbywa się zgodnie z MSR 40, tj. wartość nieruchomości podlega każdorazowo wycenie na dzień bilansowy do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Nieruchomości inwestycyjne w budowie

Grupa prezentuje nieruchomości inwestycyjne w trakcie budowy jako nieruchomości inwestycyjne. Nieruchomości te w czasie trwania budowy wyceniane są według wartości godziwej od momentu, gdy jest możliwe wiarygodne ustalenie tej wartości.

8.4. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia (jeżeli spełniają kryteria rozpoznawania dla prac badawczych i rozwojowych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Każdorazowo Grupa ocenia, czy dana wartość niematerialna ma ograniczony czy nieokreślony okres użytkowania.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie zostały jeszcze przyjęte do używania, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W Grupie Kapitałowej Orphée występują nakłady na trwające prace rozwojowe zaliczane do składników wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego właśnie zakończonego. Okres amortyzacji w odniesieniu do wartości niematerialnych wynosi jak poniżej:

- nabyte prawa majątkowe, licencje i koncesje - nie krócej niż 4 lata i nie dłużej niż 25 lat, oprogramowanie komputerów - nie krócej niż 4 lata i nie dłużej niż 7 lat,
- pozostałe wartości niematerialne i prawne - nie krócej niż 4 lata i nie dłużej niż 7 lat. Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione,
- koszty prac rozwojowych są amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres ich ekonomicznej przydatności. W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Wartość firmy

Wartość firmy powstaje z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej spełniającej definicję „przedsięwzięcia” w rozumieniu MSSF 3 i stanowi nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, natomiast na koniec każdego roku obrotowego podlega ona testowi z tytułu utraty wartości.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej Grupy określonego na podstawie MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Odpisu aktualizujący z tytułu utraty wartości firmy nie jest odwracany w kolejnym okresie.

W celu obniżenia wartości bilansowej aktywów należących do ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości przypisuje się do poniższych składników aktywów ośrodka w następującej kolejności:

- a) w pierwszej kolejności, w celu obniżenia kwoty wartości firmy, która została przypisana do ośrodka wypracowującego środki pieniężne, oraz
- b) następnie, do innych aktywów należących do ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość firmy wykazana w sprawozdaniu finansowym jest równa zero. Została ona całkowicie odpisana w poprzednich okresach sprawozdawczych.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje wartości niematerialne stosując rozróżnienie na wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie i pozostałe wartości niematerialne. Wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie są prezentowane w pozycjach „Wartości niematerialne - koszty zakończonych prac rozwojowych” oraz „Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe”. W pozycji „Wartości niematerialne - pozostałe” Grupa ujmuje nabyte prawa majątkowe, licencje i koncesje, patenty, wynalazki, oprogramowanie komputerowe. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje również „Wartość firmy”.

8.5. LEASING

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

8.6. UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy. Dodatkowo, niezależnie od istnienia przesłanek, Grupa przeprowadza corocznie test z tytułu trwałej utraty wartości w przypadku wartości firmy oraz wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz tych, które nie zostały jeszcze przyjęte do używania.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje

się jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.7. AKTYWA FINANSOWE

Aktywa finansowe objęte standardem MSR 39 klasyfikuje się do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (zasadniczo przeznaczone do obrotu, nabyte w celu odsprzedaży),
- pożyczki i należności (aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do ustalenia płatnościami, które nie są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku),
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (posiadające stałe, lub dające się określić terminy wymagalności lub zapadalności i w zamierzeniu Grupy mają być utrzymywane do tego terminu),
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nie zaliczone do żadnej z powyższych kategorii).

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Grupa dokonuje klasyfikacji w momencie początkowego ujęcia, a tam gdzie jest to dopuszczalne i odpowiednie, dokonuje weryfikacji tej klasyfikacji na koniec okresu obrotowego.

8.8. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych i tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

8.9. ZAPASY

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Rozchód zapasów wycenia się metodą FIFO.

Spółki Grupy klasyfikują zapasy na następujące składniki: materiały, półprodukty, produkty oraz towary handlowe.

Cena sprzedaży netto odpowiada oszacowanej cenie sprzedaży pomniejszonej o wszelkie koszty konieczne do zakończenia produkcji oraz koszty doprowadzenia zapasów do sprzedaży lub znalezienia nabywcy (tj. koszty sprzedaży, marketingu itp.). Zapasy wykazywane są w wartości netto pomniejszonej o dokonane odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące zapasy tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania. Sposób liczenia odpisów aktualizujących wartość zapasów opisano w sekcji 7.2 Niepewność Szacunków.

8.10. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

Sposób liczenia odpisów aktualizujących wartość należności opisano w sekcji 7.2 Niepewność Szacunków.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe. Ze względu na nieistotność kwoty korekty w związku z dyskontowaniem należności związanych ze sprzedażą ratalną nie podlega ona ujawnieniu.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

8.11. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne to środki zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej, z tym że wartość środków na rachunkach bankowych obejmuje także skapitalizowane, dopisane do stanu środków na rachunku bankowym odsetki.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

8.12. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem. W przypadku gdy różnica między wyceną według zamortyzowanego kosztu a wyceną w kwocie wymagającej zapłaty jest nieistotna, Grupa prezentuje zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, pożyczek i papierów dłużnych w kwocie wymagającej zapłaty.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

8.13. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017r. jak również na dzień 31 grudnia 2016r. żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami, Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnie wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ujmuje zobowiązanie z tytułu opcji udzielonych udziałowcom mniejszościowym według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Na każdy dzień bilansowy kapitał udziałowców mniejszościowych, którym udzielono opcji, przestaje być ujmowany tak jakby nastąpiło nabycie udziałów mniejszości. Różnica pomiędzy wartością kapitału mniejszości, który na dzień bilansowy przestaje być ujmowany, a wartością ujętego zobowiązania z tytułu opcji jest ujmowana w kapitałach własnych.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Dywidendy na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie do momentu wypłaty.

8.14. REZERWY

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowy wynikający ze zdarzeń przeszłych oraz gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych i można wiarygodnie oszacować ich wartość. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

8.15. ODPRAWY EMERYTALNE I NAGRODY JUBILEUSZOWE

Grupa nie tworzy rezerw na nagrody jubileuszowe lub odprawy emerytalne. Lokalne prawa, na podstawie których działają spółki Grupy nie wymagają tworzenia rezerw na odprawy emerytalne. Z uwagi na te przepisy oraz niewielkie ewentualne wysokości takich rezerw Grupa zdecydowała się na ich nietworzenie. W ocenie Rady Dyrektorów Jednostki Dominującej nie miałyby one istotnego wpływu na wynik finansowy Grupy oraz jej sytuację majątkową.

8.16. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI WŁASNYCH

W Grupie nie występują płatności w formie akcji własnych.

8.17. PODZIAŁ ZYSKU NA CELE PRACOWNICZE ORAZ FUNDUSZE SPECJALNE

Spółki Grupy nie przeznaczają zysku na cele pracownicze lub fundusze specjalne. Zysk przeznaczany jest na kapitał zapasowy, bądź na wypłatę dywidendy.

8.18. PRZYCHODY

Przychody ze sprzedaży towarów i usług

Przychody ze sprzedaży towarów i usług są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

8.19. PODATKI

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych.

Podatek wykazany w rachunku zysków i strat to podatek bieżący obciążający wynik okresu sprawozdawczego Grupy oraz część odroczone, stanowiąca zmianę stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w okresie.

Podatek odroczone

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczone jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa na podatek odroczone ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

– z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczone powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz

– w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu,

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać w/w różnice, aktywa i straty,

– z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania, czy stratę podatkową, oraz

– w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu zgodnie z zasadami opisanymi w sekcji 7.2 Niepewność Szacunków.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczącym pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

8.20. ZYSK NETTO NA AKCJĘ

Zysk netto na akcję jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w okresie. Każda emisja akcji zwykłych w trakcie roku obrotowego uprawnia do dywidendy od początku roku obrotowego.

Zysk rozdroniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej przez prawdopodobną liczbę akcji uwzględniającą przyszłe emisje.

8.21. KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał własny to aktywa pomniejszone o zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu.

8.22. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Czynne rozliczenia międzyokresowe

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych.

Bierne rozliczenia międzyokresowe

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

8.23. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Grupa klasyfikuje aktywa trwałe (lub grupę aktywów) jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli uzna, że ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Warunek ten uznaje się za spełniony wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Sklasyfikowanie aktywów trwałych do grupy przeznaczonych do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa jednostki do zakończenia transakcji sprzedaży w czasie jednego roku od dnia zmiany klasyfikacji aktywów trwałych.

Grupa wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę aktywów do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. W momencie przeznaczenia składnika aktywów trwałych do grupy do zbycia zaprzestaje się jego amortyzacji.

Wszelkie przychody i koszty związane z utrzymywaniem aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, prezentowane są w pozostałych kosztach bądź przychodach operacyjnych.

W przypadku gdy Grupa przewiduje zaprzestanie określonego zakresu działalności mającego wpływ na przychody i koszty przyszłych okresów sprawozdawczych, przy zachowaniu zasady kontynuacji - odpowiednie przychody i koszty z tym związane wykazuje odrębnie od przychodów i kosztów działalności kontynuowanej.

Momentem reklasyfikacji aktywów, zobowiązań i wyników do działalności zaniechanej jest moment, w którym Grupa ma wystarczające przekonanie co do tego, że działalność będzie zaniechana. W sytuacji zaniechania działalności po dniu bilansowym, jednak przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego, Grupa reklasyfikuje działalność jako zaniechaną na dzień bilansowy. W takiej sytuacji aktywa są wyceniane w wartości likwidacyjnej i wykazywane w osobnej pozycji bilansu „aktywa dotyczące działalności zaniechanej”, a zobowiązania są wyceniane w wartości godziwej i wykazywane w osobnej pozycji „zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej”. Przychody i koszty dotyczące działalności zaniechanej nie są ujmowane razem z przychodami i kosztami działalności kontynuowanej, lecz wykazywane w osobnej pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów „Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej”.

9. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

9.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

9.1.1. Segmenty operacyjne

Rada Dyrektorów Grupy uznaje, że działalność Grupy opiera się o jeden segment operacyjny – produkcja i dystrybucja odczynników i aparatury do diagnostyki laboratoryjnej. Dane zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym dotyczą więc tego segmentu.

Zgodnie z wewnętrzną sprawozdawczością zarządczą, Zarząd Grupy dokonuje systematycznej analizy wyników oraz alokowanych zasobów wyłącznie w tym segmencie operacyjnym.

9.1.2. Informacje dotyczące segmentów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży

Kraj	Przychody ze sprzedaży w 2017	Udział w przychodach ogółem	Kraj	Przychody ze sprzedaży w 2016	Udział w przychodach ogółem
Rosja	3 222	26%	Rosja	3 766	31%
Bangladesz	1 142	9%	Bangladesz	1 033	8%
Polska	764	6%	Polska	914	7%
Białoruś	732	6%	Białoruś	469	4%
Chiny	657	5%	Indie	454	4%
Szwajcaria	517	4%	Panama	448	4%
Panama	471	4%	Chiny	404	3%
Iran	395	3%	Iran	294	2%
Filipiny	344	3%	Szwajcaria	272	2%
Indie	312	2%	Filipiny	248	2%
Pozostałe (79 krajów)	4 002	32%	Pozostałe (80 krajów)	4 047	33%
Razem	12 558	100%	Razem	12 349	100%

Podział geograficzny aktywów trwałych

Kraj	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Polska	1 584	1 330
Szwajcaria	82	1 783
Rosja	64	91
Białoruś	7	9
Razem	1 737	3 213

Aktywa trwałe w podziale geograficznym obejmują rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości inwestycyjne

9.2. PRZYCHODY OPERACYJNE WEDŁUG BRANŻ

Branże	Przychody ze sprzedaży w 2017	Udział w przychodach ogółem	Branże	Przychody ze sprzedaży w 2016	Udział w przychodach ogółem
Hematologia	8 768	69,8%	Hematologia	8 513	68,9%
Biochemia	1 954	15,6%	Biochemia	1 947	15,8%
Serwis	844	6,7%	Serwis	639	5,2%
Parazytologia	212	1,7%	Parazytologia	482	3,9%
Immunologia	147	1,2%	Koagulologia	209	1,7%
Elektroforeza	136	1,1%	Elektroforeza	102	0,8%
Koagulologia	83	0,7%	Immunologia	32	0,3%
Pozostałe	414	3,2%	Pozostałe	425	3,4%
Razem	12 558	100,0%	Razem	12 349	100,0%

9.3. STRUKTURA RZECZOWA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I PRODUKTÓW

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Sprzedaż usług	384	369
Sprzedaż towarów	12 174	11 980
Razem	12 558	12 349

9.4. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Aktualizacja wartości zapasów	81	15
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności	23	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnej do wartości godziwej	45	-
Zysk na sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-	4
Umorzenie zobowiązań	117	44
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sporne	257	-
Zwrot kosztów sądowych	56	-
Inne	156	16
Pozostałe przychody ogółem	735	79

9.5. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Aktualizacja wartości prac rozwojowych	1 475	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnej do wartości godziwej	-	20
Utworzenie odpisu na zapasy	170	179
Spisanie/utylicacja zapasów	150	-
Utworzenie odpisu na należności	90	-
Spisanie należności	56	-
Inne	41	27
Pozostałe koszty ogółem	1 982	226

9.6. PRZYCHODY FINANSOWE

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Odwroćenie odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	1 222	-
Różnice kursowe	23	166
Przychody z tytułu odsetek	3	9
Inne	1	10
Przychody finansowe ogółem	1 249	185

9.7. KOSZTY FINANSOWE

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	-	4 246
Różnice kursowe	52	271
Odsetki i prowizje bankowe	9	45
Pozostałe	2	-
Koszty finansowe ogółem	63	4 562

9.8. KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Amortyzacja	53	52
Zużycie materiałów i energii	103	118
Usługi obce	2 819	2 909
Podatki i opłaty	219	44

Koszty świadczeń pracowniczych	1 776	1 803
Pozostałe koszty rodzajowe	14	330
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7 999	7 509
Koszty według rodzajów ogółem	12 983	12 765
Koszt własny sprzedaży	7 987	7 584
Koszt sprzedaży	3 870	3 688
Koszty ogólnego zarządu	1 126	1 493
Razem koszty według miejsca powstawania	12 983	12 765

9.9. PODATEK DOCHODOWY

9.9.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres zakończony dnia 31 grudnia 2017 r. przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	152	236
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(4)	-
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	4	(182)
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	152	54

9.9.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego wyliczonego od wyniku finansowego brutto według ustawowej stawki podatkowej z podatkiem dochodowym wykazanym w rachunku zysków i strat Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 r. oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 r. przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	194	(3 102)
Podatek według stawki podatkowej obowiązującej Orphée (20%)	39	(620)
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	56	361
Przychody trwale niestanowiące przychodów podatkowych	(15)	-
Podatek od kapitałów własnych ujęty w podatku dochodowym (Szwajcaria)	75	126
Różnica między stawką podatkową jednostki dominującej a stawkami lokalnymi spółek Grupy	(1)	79
Nierozpoznanie aktywów z tytułu podatku dochodowego na odpisach aktualizujących inwestycje w jednostki współzależne (MSR 12, par. 44)	(380)	-
Odpis na aktywa z tytułu podatku odroczonego	386	-
Pozostałe	(8)	108
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	152	54
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	152	54

9.9.3. Odroczony podatek dochodowy

Główne pozycje aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentują się następująco:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością bilansową i podatkową aktywów i zobowiązań:	480	182
Odpis aktualizujący wartość należności	18	-

Odpis aktualizujący wartość zapasów	166	182
Odpis aktualizujący prace rozwojowe	296	-
Nierozliczona strata z lat ubiegłych	3 955	3 866
Odpis na aktywa z tytułu podatku	(4 251)	(3 866)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	184	182
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego związana z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością bilansową i podatkową aktywów i zobowiązań	198	192
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	198	192
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	198	192

9.10. PODZIAŁ WYNIKU FINANSOWEGO

Podziałowi podlega jednostkowy wynik finansowy Jednostki Dominującej. W roku 2016 Grupa oraz Jednostka Dominująca poniosła stratę netto. W związku z osiągnięciem straty przez Orphée SA w wysokości 8 326 tys. CHF w 2016 roku Walne Zgromadzenie zdecydowało o pokryciu tej straty z kapitałów zapasowych. Nie podjęto uchwał w sprawie wypłaty dywidendy.

9.11. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017	-	332	243	281	856
Korekta prezentacji bilansu otwarcia	-	40	(88)	(163)	(211)
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 po korekcie	-	372	155	118	645
Zwiększenia	-	3	-	3	6
Nabycia bezpośrednie	-	-	-	3	3
Przeniesienie z zapasów	-	3	-	-	3
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	3	1	-	4
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017	-	378	156	121	655
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017	-	228	209	273	710
Korekta prezentacji bilansu otwarcia	-	69	(89)	(160)	(180)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017 po korekcie	-	297	120	113	530
Amortyzacja w okresie	-	26	10	6	42
Różnice kursowe z przeliczenia	-	2	-	(2)	-
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2017	-	325	130	117	572
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	-	75	35	5	115
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	-	53	26	4	83
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	327	261	285	873
Zwiększenia, w tym:	-	5	-	5	10
Nabycie	-	5	-	5	10
Zmniejszenia, w tym:	-	-	18	9	26
Aktualizacja wartości	-	-	-	2	2
Sprzedaż	-	-	18	7	24
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	-	332	243	281	857

Umorzenie na dzień 1 stycznia 2016	-	215	189	274	678
Zwiększenia, w tym:	-	13	28	1	42
Amortyzacja w okresie	-	13	28	1	42
Zmniejszenia, w tym:	-	-	8	2	10
Sprzedaż	-	-	8	-	8
Inne	-	-	-	2	2
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2016	-	228	209	273	710
Różnice kursowe na dzień 1 stycznia 2016	-	(30)	(32)	-	(62)
Różnice kursowe na dzień 31 grudnia 2016	-	-	(32)	-	(32)
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2016	-	82	40	11	133
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2016	-	104	2	8	115

Grupa nie posiada żadnych zobowiązań umownych, których przedmiotem jest nabycie rzeczowych aktywów trwałych, a które nie byłyby ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.12. LEASING

9.12.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Nie dotyczy.

9.12.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Przychód w 2017 roku w związku z umowami leasingu operacyjnego wyniósł 158 tys. CHF, a w 2016 roku - 150 tys. CHF i w całości wynikał z wynajmu powierzchni biurowej i magazynowej składających się na nieruchomość inwestycyjną Grupy Kapitałowej Orphée.

Poniższa tabela przedstawia przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Do 1 roku	42	36
Od 1 roku do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	42	36

9.12.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingobiorca

Nie dotyczy.

9.12.4. Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingodawca

Nie dotyczy.

9.13. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Grupa posiada nieruchomość inwestycyjną położoną przy ul. Rapackiego 19 w Lublinie. W skład nieruchomości wchodzi prawo wieczystego użytkowania gruntów wraz z budynkami biurowo – magazynowo – produkcyjnymi. Nieruchomość jest wynajmowana spółce matce Emitenta – spółce PZ Cormay S.A. Wartość godziwa tej nieruchomości została oszacowana na podstawie operatu szacunkowego na dzień 31 grudnia 2017 roku sporządzonego przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego Estim Consulting. Wartość rynkowa zgodnie ze wskazanym operatem wyniosła 5 651 tys. PLN (1 584 tys. CHF).

Firma ESTIM CONSULTING działa od 2004 roku zajmując się szeroko pojętą obsługą rynku nieruchomości, w tym wyceną rynkową nieruchomości komercyjnych. Firma zatrudnia doświadczonych rzeczoznawców majątkowych i inżynierów budowlanych.

Wycena bilansowa nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej ma charakter powtarzalny i jest przeprowadzana na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej. W okresie sprawozdawczym nie dokonano przeniesień pomiędzy poziomami hierarchii.

W celu określenia wartości rynkowej rzeczoznawca majątkowy ustalił optymalny lub najbardziej prawdopodobny sposób użytkowania nieruchomości - funkcja biurowo - magazynowa – a więc kontynuacja aktualnego sposobu użytkowania.

Do obliczenia wartości rynkowej przedmiotu wyceny w stanie na dzień wyceny zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej dochodu netto, tzn. wartość dochodową określono w oparciu o możliwy do uzyskania dochód wynajmu powierzchni. Stopę kapitalizacji oszacowano w oparciu o analizę transakcji na rynkach analogicznych oraz informacji o rentowności inwestycji, oczekiwaniach inwestorów i ryzyku inwestowania. Określona w podejściu dochodowym wartość rynkowa nieruchomości opiera się na założeniu, że wartość nieruchomości odpowiada wartości prawa do pobierania przyszłych dochodów. Pod pojęciem dochodu z nieruchomości rozumie się dochód, jaki można uzyskać z gruntu wraz z jego częściami składowymi. Tak więc wartość rynkowa określona w podejściu dochodowym obejmuje wartość praw do gruntu wraz z jego częściami składowymi. Stawki rynkowe za wynajem powierzchni komercyjnych przyjęto na podstawie analizy rynku lokalnego i informacji o stawkach ofertowych oraz stawkach z obowiązujących umów, przy uwzględnieniu indywidualnych cech nieruchomości wycenianej.

Wartość rynkową prawa użytkowania wieczystego gruntu, określono stosując podejście porównawcze, metodę porównywania parami. W tym celu, spośród kilku transakcji sprzedaży odnotowanych na wybranym rynku lokalnym w okresie badania, do dalszej analizy wybrano trzy, które najbardziej zbliżone były do nieruchomości przedmiotowej pod względem analizowanych cech rynkowych.

Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnej w roku 2017 oraz 2016:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Na dzień 1 stycznia	1 330	1 389
Wycena do wartości godziwej - wpływ na wynik	45	(20)
Różnice kursowe z przeliczenia	209	(39)
Na dzień 31 grudnia	1 584	1 330

9.14. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	Koszty trwających prac rozwojowych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Patenty, licencje	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017	1 690	915	147	45	2 797
Korekta prezentacji bilansu otwarcia	-	(14)	28	(27)	(13)
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 po korekcie	1 690	901	175	18	2 784
Zwiększenia	-	-	3	-	3
Nabycia bezpośrednie	-	-	3	-	3
Zmniejszenia	215	-	-	-	215
Inne zmniejszenia (korekta ceny nabycia)	215	-	-	-	215
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	1	1
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017	1 475	901	178	19	2 573
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 1 stycznia 2017	-	-	-	-	-
Rozpoznanie	1 475	-	-	-	1 475
Wykorzystanie / rozwiązanie	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 31 grudnia 2017	1 475	-	-	-	1 475
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017	-	915	81	27	1 023
Korekta prezentacji bilansu otwarcia	-	(14)	28	(21)	(7)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2017 po korekcie	-	901	109	6	1 016
Amortyzacja w okresie	-	-	10	1	11
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	1	1

GRUPA KAPITAŁOWA ORPHÉE
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.
(w tysiącach CHF)

Umorzenie na dzień 31 grudnia 2017	-	901	119	8	1 028
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2017	1 690	-	66	12	1 768
Na dzień 31 grudnia 2017	-	-	59	11	70
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Koszty trwających prac rozwojowych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Patenty, licencje	Inne wartości niematerialne i prawne	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016	1 035	915	125	45	2 120
Nabycia	655	-	22	-	677
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016	1 690	915	147	45	2 797
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2016	-	915	76	26	1 017
Amortyzacja w okresie	-	-	5	1	6
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2016	-	915	81	27	1 023
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016	-	-	-	-	-
Zwiększenia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia na dzień 1 stycznia 2016	-	-	-	(7)	(7)
Różnice kursowe z przeliczenia na dzień 31 grudnia 2016	-	-	-	(6)	(6)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	1 035	-	49	12	1 096
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	1 690	-	66	12	1 768

Grupa nie posiada wartości niematerialnych, do których tytuł prawny Grupy podlegałby ograniczeniom lub, które stanowiłyby zabezpieczenie zobowiązań.

Stawki amortyzacji patentów i licencji wynoszą 10% rocznie, zakończonych prac rozwojowych 20% rocznie.

Zawieszenie prac rozwojowych nad analizatorem z linii urządzeń hematologicznych: MSL30

Grupa Orphée SA dokonała w poprzednich latach nakładów na prace rozwojowe nad trzecim analizatorem z linii urządzeń hematologicznych: MSL30. Miał to być kompaktowy analizator hematologiczny klasy 3-diff wraz z linią odczynników hematologicznych i materiałem kontrolnym. Prace te były realizowane we współpracy z firmą Diagdev SAS na podstawie umowy z dnia 6 lutego 2015.

W drugiej połowie roku 2016 roku Zarząd Grupy rozpoczął rozmowy nad zmianą formuły współpracy przy rozwoju projektu MSL30 z Diagdev SAS z siedzibą w Castries, Francja. W toku prowadzonych rozmów w dniu 3 kwietnia 2017 roku Diagdev SAS dokonała wypowiedzenia umowy zawartej w 2015 roku z Orphée SA dotyczącej zasad realizacji tego projektu. W następstwie prowadzonych rozmów, Diagdev SAS wyraziło intencję doprowadzenia projektu MSL 30 do etapu kolejnego prototypu według pierwotnej specyfikacji i w oparciu o wyniki dotychczas zrealizowanych prac, lecz bez bieżącego finansowania ze strony Orphée SA.

W dniu 22 grudnia 2017 r. Spółka zawarła z Diagdev porozumienie dotyczące zakończenia i rozliczenia współpracy.

W ramach Porozumienia strony uzgodniły sposób końcowego rozliczenia współpracy, w ramach którego w szczególności:

- 1) Diagdev zwalnia Emitenta ze zobowiązania w kwocie 300 tys. EUR (w tym 200 tys. EUR zostało ujęte na pracach rozwojowych na 31 grudnia 2016, pozostałe 100 tys. EUR dotyczyło prac z roku 2017).
- 2) Emitent akceptuje, że wszelkie powstałe w ramach współpracy rozwiązania techniczne i know-how pozostają własnością intelektualną Diagdev, przy czym Diagdev wyraża zgodę na udzielenie Emitentowi nieodpłatnej licencji, nieograniczonej czasowo ani terytorialnie, na wykorzystanie ww. rozwiązań technicznych i know-how w celu rozwoju, wytwarzania i sprzedaży produktów,

- 3) w związku z ustaleniami przedstawionymi w punktach 1 i 2 Strony zrzekają się wzajemnie wszelkich roszczeń związanych z ww. współpracą.
- 4) Emitent otrzyma dokumentację wszystkich rozwiązań technicznych opracowanych przez Diagdev SAS do czasu zakończenia prac.

W dniu 9 marca 2018 r. po przeprowadzonej analizie związanej z niezbędnymi nakładami na dokończenie projektu MSL30 oraz jego przewidywanej opłacalności ekonomicznej, Rada Dyrektorów powzięła uchwałę o zawieszeniu prac nad tym projektem. W ocenie Rady Dyrektorów projekt nie należy do grupy projektów strategicznych realizowanych przez Grupę PZ Cormay do których należą m.in. projekty analizatorów Equisse i Hermes.

W związku z powyższym postanowiono o dokonaniu odpisu aktualizującego pracę rozwojową nad analizatorem MSL30 w wysokości poniesionych na ten projekt kosztów w kwocie 1 475 tys. CHF. Na kwotę tę składa się wartość projektu na 31 grudnia 2016: 1 690 tys. CHF pomniejszona o faktury korygujące otrzymane od Diagdev w roku 2018 dotyczące roku 2017 zgodnie z porozumieniem z dnia 22 grudnia 2017 roku – 215 tys. CHF (200 tys. EUR).

9.15. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓŁZALEŻNE

Inwestycje w jedn. stowarzyszone współzależne	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Na dzień 1 stycznia	11 564	16 289
Udział w zysku / (stracie) jednostki za okres	679	(479)
(Utworzenie) / odwrócenie odpisu aktualizującego	1 222	(4 246)
Na dzień 31 grudnia	13 465	11 564

Kwota 13 465 tys. CHF stanowi udziały w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A. Emitent posiada 45% udziału w kapitale i zgodnie z postanowieniami statutu 50% praw głosu w tej spółce. Emitent traktuje tę jednostkę jako jednostkę współkontrolowaną i dla celów niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wycenia ją metodą praw własności.

Zgodnie z wyceną metodą praw własności cenę nabycia 18 750 tys. CHF skorygowano o udział w wyniku 2013 (od dnia przejęcia) i uzyskiwany przez spółkę wynik oraz zmiany w kapitałach własnych w kolejnych latach, a także odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2016 wyniósł 4 246 tys. CHF i w wyniku przeprowadzonego w testu na utratę wartości został zmniejszony na 31 grudnia 2017 r. o 1 222 tys. CHF do poziomu 3 024 tys. CHF.

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości inwestycji w jednostce współkontrolowanej

Z uwagi na poprawę wyników spółki Diesse Diagnostica Senese S.p.A., która w opinii Rady Dyrektorów Emitenta ma charakter trwały, Rada Dyrektorów stwierdziła, że występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, rozpoznany w okresach ubiegłych uległ zmniejszeniu.

Rada Dyrektorów postanowiła o przeprowadzeniu testu na utratę wartości jednostki współkontrolowanej, ze zaktualizowanymi w stosunku do roku 2016 założeniami.

Ośrodek generujący środki pieniężne poddane testowaniu stanowi jednostkę współkontrolowaną Diesse Diagnostica Senese S.p.A. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada jego wartości użytkowej. Wartość użytkowa jest wartością bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania tego ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Do wyliczenia wartości bieżącej szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zastosowano stopę dyskonta 8,71%, ustaloną jako średnioważony kosztu kapitału (WACC) branży i rynku, na którym działa spółka Diesse.

Za punkt wyjścia do kalkulacji wzięto wyniki finansowe roku 2017 oraz założono stały wzrost EBITDA na poziomie 0,55% w kolejnych latach.

Na podstawie testu na utratę wartości inwestycji, przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku stwierdzono, że wartość odzyskiwalna inwestycji jest wyższa, niż jej wartość bilansowa (uwzględniająca już udział w wyniku Diesse za rok 2017) o 1 222 tys. CHF, o którą to wartość dokonano odwrócenia odpisu.

9.16. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Świadczenia z tytułu akcji pracowniczych, świadczeń emerytalnych lub inne świadczenia po okresie zatrudnienia oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy nie występują w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.17. ZAPASY

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Materiały	9	10
Towary	2 521	3 030
Inne	-	6
Zapasy ogółem	2 530	3 046

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2016 zapasy Grupy stanowią przede wszystkim towary handlowe, gdyż wszystkie spółki w Grupie prowadzą działalność handlową. Analizatory, które sprzedaje spółka Orphée są produkowane dla niej przez zewnętrzny podmiot na zasadzie outsourcingu, a więc również są ujmowane w aktywach jako towary. W spółkach handlowych Kormiej Rusland i Kormiej Diana wszystkie zapasy są klasyfikowane jako towary.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów były następujące:

Odpisy aktualizujące wartość zapasów	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Na dzień 1 stycznia	896	732
Różnice kursowe z przeliczenia	171	-
Zwiększenie	170	179
Wykorzystanie/przeszacowanie	81	15
Na dzień 31 grudnia	1 156	896

9.18. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Należności od jednostek powiązanych (z wyłączeniem jednostek współzależnych i stowarzyszonych)*	318	524
Należności od jednostek współzależnych	-	32
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek niepowiązanych	1 959	1 828
Należności budżetowe	157	277
Pozostałe należności od jednostek niepowiązanych	-	4
Należności ogółem (netto)	2 434	2 665
Odpis aktualizujący należności	167	168
Należności brutto	2 601	2 833

* Kwota na 31 grudnia 2016 roku obejmuje pozostałą do spłacenia przez PZ Cormay S.A. zaliczkę wpłaconą przez Orphée SA na poczet nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa PZ Cormay S.A. Umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa nie została zrealizowana. Należność z tytułu tej zaliczki na 31 grudnia 2016 wynosiła 485 tys. CHF. W 2017 całość zaliczki została zwrócona.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane.

W ocenie Rady Dyrektorów Jednostki Dominującej, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności, właściwym dla należności handlowych Grupy. Nie istnieją należności przeterminowane nieobjęte odpisami, które byłyby uznane za nieściągalne w dniu publikacji niniejszego sprawozdania.

Tabela poniżej przedstawia terminy wymagalności należności na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku:

	Razem należności brutto	Należności terminowe brutto	Należności przetermino wane brutto	Odpisy	Razem należności netto	Należności terminowe netto	Należności przetermino wane netto
31 grudnia 2017	2 601	1 070	1 531	167	2 434	1 070	1 364
31 grudnia 2016	2 833	1 106	1 727	168	2 665	1 106	1 559

Poniższa tabela przedstawia analizę wiekową przeterminowanych należności:

	<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	> 360 dni	Razem przeterminowa ne należności brutto
31 grudnia 2017	320	220	618	248	125	1 531
31 grudnia 2016	334	291	546	249	307	1 727

Zmiany odpisu aktualizującego należności w trakcie roku były następujące:

Odpisy aktualizujące wartość należności	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Na dzień 1 stycznia	168	148
Różnice kursowe z przeliczenia	(68)	-
Zwiększenie	90	20
Wykorzystanie	-	-
Rozwiązanie	23	-
Na dzień 31 grudnia	167	168

9.19. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY, DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	327	313
Lokaty krótkoterminowe	-	-
	327	313

Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Bilansowa zmiana stanu należności	231	3 061
różnice:		
Zwrot zaliczki na nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa od PZ Cormay S.A.	(438)	-
Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych	(207)	3 061

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań bez pożyczek i kredytów	(265)	(1 601)
różnice:		
zmiana stanu zobowiązań dotycząca wydatków inwestycyjnych, na prace rozwojowe	215	(162)
Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych	(50)	(1 763)

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Bilansowa zmiana stanu zapasów	516	(509)
różnice:		
Przyjęcie środków trwałych bezpośrednio z zapasów	(3)	-
Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych	513	(509)

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Bilansowa zmiana stanu różnic kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	302	212
różnice:		
Różnice kursowe z przeliczenia środków trwałych	(4)	-
Różnice kursowe z przeliczenia nieruchomości inwestycyjnej	(209)	-
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	(3)	-
Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych	86	212
	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Inne korekty		
przeniesienie pożyczki do pozycji rezerw	-	(2 000)
inne korekty	-	192
Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych	-	(1 808)

9.20. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, tj. 21 marca 2018 roku, oraz na dzień 31 grudnia 2017 kapitał akcyjny (podstawowy) Jednostki Dominującej wynosi 3 861 tys. CHF i dzieli się na 38 608 500 akcji o wartości nominalnej 0,1 CHF każda.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, tj. 21 marca 2018 roku, oraz na dzień 31 grudnia 2017 struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej, wg wiedzy Rady Dyrektorów, przedstawia się następująco:

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna jednej akcji w CHF	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	Udział w kapitale podstawowym
PZ Cormay S.A	30 731 308	30 731 308	0,10	79,60%	79,60%
Orphée SA	3 859 118	3 859 118	0,10	10,00%	10,00%
Pozostali	4 018 074	4 018 074	0,10	10,40%	10,40%
Razem	38 608 500	38 608 500	0,10	100,00%	100,00%

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 roku struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej, wg wiedzy Rady Dyrektorów, przedstawiała się następująco:

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna jednej akcji w CHF	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	Udział w kapitale podstawowym
PZ Cormay S.A	13 879 956	13 879 956	0,10	35,95%	35,95%
TOTAL FIZ bezpośrednio oraz pośrednio, poprzez podmiot zależny TTL 1 Sp. z o.o.	7 239 814	7 239 814	0,10	18,75%	18,75%
Orphée SA	3 859 118	3 859 118	0,10	10,00%	10,00%
Quercus TFI S.A.	3 011 102	3 011 102	0,10	7,80%	7,80%
Tadeusz Wesołowski wraz z podmiotami powiązanymi	2 141 445	2 141 445	0,10	5,55%	5,55%
Pozostali	8 477 065	8 477 065	0,10	21,95%	21,95%
Razem	38 608 500	38 608 500	0,10	100,00%	100,00%

Akcje posiadane przez członków Rady Dyrektorów

Stan posiadanych akcji Orphée SA przez Członków Rady Dyrektorów na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, tj. 21 marca 2018 roku, a także na 31 grudnia 2016 roku, przedstawia się następująco:

Członek Rady Dyrektorów	21 marca 2018	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Janusz Płocica	-	-	638 000
Domingo Dominguez	-	-	103 700
Krzysztof Rudnik	-	-	-
Piotr Skrzyński (członek Rady Dyrektorów do dnia 28 lutego 2018 roku)	n/d	-	-
Wojciech Suchowski	-	-	-

Zmiany w akcjonariacie Spółki Orphée SA, które nastąpiły w wyniku oferty publicznej PZ Cormay S.A. skierowanej do akcjonariuszy Orphée SA

W dniu 20 lipca 2017 r., Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła Prospekt Emisyjny spółki PZ Cormay S.A. – Jednostki Dominującej spółki Orphée SA, sporządzony w związku z ofertą publiczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 16 695 541 Akcji PZ Cormay S.A., zwykłych, na okaziciela, serii L o wartości nominalnej 1,00 PLN każda, kierowaną do akcjonariuszy spółki Orphée SA. Emisja zakładała wymianę akcji Orphée SA na akcje nowej emisji spółki PZ Cormay S.A. Zgodnie z warunkami emisji jedna akcja Orphée SA stanowiła wkład niepieniężny na pokrycie 0,80 akcji serii L PZ Cormay S.A.

W dniu 25 września 2017 r. Spółka otrzymała informację o zbyciu jej akcji w związku z wniesieniem ich jako wkładu niepieniężnego (aportu) na akcje PZ Cormay S.A. przez osoby pełniące obowiązki zarządcze: p. Janusza Płocicę – 638 000 akcji oraz p. Domingo Dominguez – 103 700 akcji.

W dniu 27 września 2017 r. Spółka otrzymała informację o zbyciu jej akcji w związku z wniesieniem ich jako wkładu niepieniężnego (aportu) na akcje PZ Cormay S.A. przez:

- pana Tadeusza Wesołowskiego - 141 445 akcji Spółki,
- spółki pośrednio zależne od p. Tadeusza Wesołowskiego - łącznie 2 000 000 akcji Spółki,
- TOTAL FIZ - 6 300 000 akcji Spółki,
- Fundusze QUERCUS Parasolowy SFIO, QUERCUS Absolutnego Zwrotu FIZ oraz QUERCUS Absolute Return FIZ - 1 498 970 akcji Spółki.

Łącznie PZ Cormay S.A. nabyła 16 851 352 zdematerializowanych akcji wyemitowanych przez Orphée SA stanowiących wkłady niepieniężne na subskrybowane akcje zwykłe na okaziciela serii L PZ Cormay S.A. Przed ww. zmianą udziału, PZ Cormay S.A. posiadała bezpośrednio 13 879 956 akcji Orphée SA. Po ww. zmianie udziału, PZ Cormay S.A. posiada bezpośrednio 30 731 308 Akcji Orphée SA stanowiących 79,60% w kapitale zakładowym Orphée SA.

Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Skonsolidowany wynik finansowy Grupy Kapitałowej nie podlega podziałowi, a jedynie zatwierdzeniu. Statutowe sprawozdania finansowe wszystkich Spółek w Grupie Kapitałowej są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Orphée S.A. przygotowanym dla celów statutowych.

9.21. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI ORAZ PAPIERY DŁUŻNE

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.22. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.23. NABYTE DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.24. UDZIELONE POŻYCZKI

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.25. REZERWY

	Rezerwa na roszczenie z tytułu pożyczki	Rezerwa na koszty sądowe dot. pozwu Diagnostica Holding	Inne rezerwy	Suma
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	2 105	290	18	2 413
Zwiększenie	-	-	-	-
Wykorzystanie	-	28	-	28
Rozwiązanie	-	257	-	257
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	3	3

Na dzień 31 grudnia 2017 roku	2 105	5	21	2 131
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	2 105	5	21	2 131
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	330	41	371
Zwiększenie	2 105	-	2	2 107
Wykorzystanie	-	40	25	65
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	2 105	290	18	2 413
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	2 105	290	18	2 413
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	-	-	-	-

Rezerwa na roszczenie z tytułu pożyczki

Spółka Orphée SA jest pozwana w dwóch sprawach sądowych związanych z roszczeniami wywodzonymi z umowy pożyczki z dnia 8 stycznia 2010 r. na kwotę 2 mln CHF.

W dniu 10 sierpnia 2016 roku pierwszy z dwóch pożyczkodawców wniósł pozew przeciwko Spółce domagając się zapłaty połowy pożyczonej kwoty, to jest 1 mln CHF wraz z odsetkami w wysokości 3% rocznie licząc od 1 stycznia 2015 roku. W ocenie Spółki otrzymane wezwanie do zapłaty jest bezzasadne. Spółka wskazuje, że zgodnie z umową – kwota pożyczki miała stać się wymagalna w przypadku osiągnięcia przez Orphée SA w okresie udzielenia pożyczki zysku netto w wysokości co najmniej 2 mln CHF. Równocześnie w przypadku nieosiągnięcia przez Grupę Cormay zysku netto w wysokości 3 mln CHF w okresie 5 lat od dnia podpisania Umowy, pożyczka zgodnie z treścią tejże Umowy ulegała umorzeniu.

W ocenie Rady Dyrektorów Emitenta warunek powstania wymagalności zwrotu pożyczki nie został spełniony, zaś warunek umorzenia pożyczki został spełniony, przy czym z uwagi na zawyżone wyniki finansowe Grupy Cormay w sprawozdaniach finansowych za kolejne okresy okoliczności powyższe nie są wprost odzwierciedlone, ponieważ sprawozdania te zawierają wyniki finansowe zawyżone w stosunku do rzeczywistych. Na wniosek Rady Dyrektorów, Zarząd jednostki dominującej PZ Cormay S.A. zlecił biegłemu rewidentowi dodatkowy audyt, który potwierdził faktyczne wyniki Grupy Cormay w latach 2010-2014. W dniu 16 grudnia 2016 roku Rada Dyrektorów powzięła informację, że w dniu 14 grudnia 2016 r. pełnomocnik Spółki wniósł o oddalenie roszczeń wskazanych w wezwaniu w całości.

Obecnie trwa postępowanie w niniejszej sprawie przed sądem cywilnym w Genewie, kolejnym etapem w postępowaniu jest przygotowanie opinii przez biegłego sądowego. Termin na sporządzenie tej opinii został wyznaczony przez Sąd na dzień 28 marca 2018 roku.

W dniu 11 listopada 2016 roku drugi z pożyczkodawców wniósł pozew przeciwko Spółce domagając się zapłaty odsetek od pożyczonej kwoty w wysokości 30 tys. CHF. Według najlepszej wiedzy Spółki osoba ta nie złożyła pozwu na kwotę kapitału pożyczki w wysokości 1 mln CHF. W wyniku analizy toczących się postępowań oraz z uwagi na to, że obydwie sprawy dotyczą tego samego stanu faktycznego, przedstawiciel Spółki złożył w dniu 30 października 2017 roku wniosek o połączenie obydwu spraw. Do dnia publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego GK Orphée, tj. 21 marca 2018 roku, Sąd nie podjął decyzji w sprawie połączenia spraw.

Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia obydwu sporów Spółka utworzyła rezerwę w wysokości całej kwoty pożyczki powiększonej o naliczone odsetki.

Rezerwa na koszty sądowe dot. pozwu Diagnostica Holding

W 2014 roku Orphée SA była stroną postępowania arbitrażowego, dotyczącego akwizycji spółki Diesse Diagnostica Senese S.p.A. W styczniu 2014 roku Diagnostica Holding s.r.l. zarzuciła Orphée SA naruszenie umowy przyznającej Orphée SA prawo do nabycia, a Diagnostica Holding s.r.l. prawo do sprzedaży dalszych 50% praw do głosów w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A. W wyniku wydanego Wyroku zostały potwierdzone następujące okoliczności:

- Umowa Sprzedaży Akcji Diesse z dnia 14 lutego 2013 roku (ang. Shares Purchase Agreement) i Porozumienie Akcjonariuszy pozostają w mocy
- Umowa Opcji uległa rozwiązaniu. Spółka zobowiązana jest do poniesienia kosztów proceduralnych i prawnych, nie jest natomiast zobowiązana do zapłaty odszkodowania na rzecz Diagnostica Holding S.r.l. w żądanej wysokości 6 750 tys. EUR.

W dniu 25 stycznia 2016 roku do Spółki wpłynął pozew przekazany za pośrednictwem Tribunal De Premere Instance (Sąd I Instancji) w Genewie wniesiony przez Diagnostica Holding s.r.l. ("Diagnostica") do U.N.E.P. Coste d'Appello di Milano (Sąd Apelacyjny w Mediolanie). Otrzymany pozew dotyczył zakwestionowania Wyroku Sądu Arbitrażowego w Mediolanie z dnia

30 grudnia 2014 roku w zakresie roszczeń odszkodowawczych. Żądana w pozwie kwota odszkodowania na rzecz Diagnostica Holding wynosiła 6 750 tys. EUR. W księgach roku 2015 Grupa utworzyła rezerwę na koszty sporu w kwocie 330 tys. CHF.

W dniu 24 czerwca 2016 r. została złożona odpowiedź na pozew, w którym Spółka w całości zakwestionowała roszczenia wynikające z pozwu wniesionego przez Diagnostica Holding s.r.l. W dniu 7 listopada 2017 roku Spółka otrzymała informację o wydaniu przez Sąd Apelacyjny orzeczenia, w którym odrzucono w całości pozew wniesiony przeciwko Spółce. Z pierwotnie utworzonej kwoty rezerwy 330 tys. CHF wykorzystane zostało łącznie 68 tys. CHF. Z uwagi na korzystny wyrok Sądu Apelacyjnego Rada Dyrektorów postanowiła o rozwiązaniu rezerwy o dodatkowe 257 tys. CHF, pozostawiając rezerwę na poziomie 5 tys. CHF, które w ocenie Rady Dyrektorów stanowią przewidywane dalsze koszty sporu.

Rezerwa na świadczenia pracownicze

Grupa nie tworzy rezerw na świadczenia pracownicze (nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, rentowe). Lokalne prawa, na podstawie których działają spółki Grupy nie wymagają tworzenia rezerw na odprawy emerytalne. Z uwagi na te przepisy oraz niewielkie ewentualne wysokości takich rezerw Grupa zdecydowała się na ich nietworzenie.).

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty

Rezerwa na naprawy gwarancyjne nie jest tworzona z uwagi na fakt, że aparaty oferowane przez spółki Grupy na eksport są sprzedawane do dystrybutorów na danym rynku. Dystrybutorzy to firmy, które mają zaplecze marketingowo-serwisowe zdolne do obsługi końcowych w łańcuchu dostaw użytkowników aparatów na danym rynku. Do tej obsługi należy również gwarancyjna obsługa serwisowa. W związku z tym, Grupa nie ponosi ciężaru obsługi serwisowej i gwarancyjnej.

9.26. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (KRÓTKOTERMINOWE)

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek niepowiązanych	930	2 059
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	882	28
Zobowiązania z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	10	1
Pozostałe zobowiązania	1	-
Razem	1 823	2 088

9.27. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na 31 grudnia 2016 r. zobowiązania warunkowe Grupy występowały z następujących tytułów:

Dwie gwarancje bankowe wystawione na zlecenie Orphée zabezpieczające zobowiązania Spółki, jakie mogą powstać w związku z umową wynajmu oraz zabezpieczeniem płatności kart płatniczych – w łącznej wysokości 41 tys. CHF.

9.28. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2017 r. jak również łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r.

Nazwa jednostki	Okres zakończony 31 grudnia 2017		31 grudnia 2017	
	Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Zakup produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Stan należności	Stan zobowiązań
PZ Cormay S.A.	736	4 003	305	882
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	37	-	13	-
Suma	773	4 003	318	882

Nazwa jednostki	Okres zakończony 31 grudnia 2016		31 grudnia 2016	
	Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Zakup produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Stan należności*	Stan zobowiązań
PZ Cormay S.A.	914	3 533	524	29
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	88	-	32	-

Suma	1 002	3 533	556	29
------	-------	-------	-----	----

* Kwota należności na 31 grudnia 2016 roku obejmuje pozostałą do spłacenia przez PZ Cormay S.A. zaliczkę wpłaconą przez Orphée SA na poczet nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa PZ Cormay S.A. Umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa nie została zrealizowana. Należność z tytułu tej zaliczki na 31 grudnia 2016 wynosiła 485 tys. CHF. W 2017 całość zaliczki została zwrócona.

9.29. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i środki pieniężne. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Zasadą stosowaną przez Grupę jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko związane z płynnością oraz ryzyko kredytowe. Rada Dyrektorów weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

9.29.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa Kapitałowa nie posiada ani oprocentowanych aktywów ani zobowiązań finansowych. Z tego powodu Grupa Kapitałowa nie jest narażona na ryzyko stopy procentowej.

9.29.2. Ryzyko walutowe

Spółki Grupy realizują przeważającą część swoich przychodów ze sprzedaży na rynkach zagranicznych. Tym samym osiągają istotną część swoich przychodów w walutach obcych. Jednocześnie spółki pozyskują większość materiałów do produkcji odczynników do badań laboratoryjnych oraz towarów na rynkach zagranicznych, realizując płatności za powyższe towary i materiały głównie w walucie EUR oraz USD. Tym samym, większość przychodów ze sprzedaży realizowanych na rynkach eksportowych, związana jest z ryzykiem kursowym, które może powodować obniżenie rentowności sprzedaży w przypadku niekorzystnych zmian kursów walut, w których są dokonywane zakupy towarów i materiałów, jak i kursów walut, w których są osiągane przychody ze sprzedaży.

Należy jednak mieć na uwadze, iż osiągane przez Emitenta i jego Grupę Kapitałową przychody ze sprzedaży nie bazują na umowach o charakterze długoterminowym, co pozwala na modyfikację swojej polityki cenowej w przypadku zmian kursów walut powodujących wzrost ceny zakupu surowców.

W 2017 roku spółki Grupy nie były stroną żadnych transakcji dotyczących instrumentów finansowych służących zabezpieczeniu ryzyka kursowego (np. opcje walutowe, kontrakty forward). Stosuje się w możliwej do osiągnięcia skali hedging naturalny ryzyka kursowego.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe wahania kursów walut, w których jednostka posiada rozrachunki, przy założeniu niezmienności innych czynników.

Należności z tytułu dostaw i usług	Łącznie	EUR	RUB	BYN	PLN	USD
w walucie na dzień 31 grudnia 2017 r.	n/d	1 217	38 367	156	827	0
w tys. CHF na dzień 31 grudnia 2017 r.	2 383	1423	650	78	232	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	120	71	33	4	12	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	-120	-71	-33	-4	-12	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Łącznie	EUR	RUB	BYN	PLN	USD
w walucie (w tys.) na dzień 31 grudnia 2017 r.	n/d	1 198	7 732	235	259	41
w tys. CHF na dzień 31 grudnia 2017 r.	1 763	1401	131	118	73	40
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	-89	-70	-7	-6	-4	-2
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	89	70	7	6	4	2
Łączna ekspozycja na ryzyko kursowe netto						
Rozrachunki na dzień 31 grudnia 2017 r. w tys. CHF	620	22	519	-40	159	-40
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto - wzrost kursu o 5%	31	1	26	-2	8	-2
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto- spadek kursu o 5%	-31	-1	-26	2	-8	2

Należności z tytułu dostaw i usług	Łącznie	EUR	RUB	BYN	PLN	USD
w walucie na dzień 31 grudnia 2016 r.	n/d	819	52 330	34	844	0
w tys. CHF na dzień 31 grudnia 2016 r.	1 967	880	864	18	205	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	98	44	43	1	10	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	-98	-44	-43	-1	-10	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Łącznie	EUR	RUB	BYN	PLN	USD
w walucie (w tys.) na dzień 31 grudnia 2016 r.	n/d	1 198	17 415	27	117	133
w tys. CHF na dzień 31 grudnia 2016 r.	1 752	1 287	288	14	28	135
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	-87	-64	-14	-1	-1	-7
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	87	64	14	1	1	7
Łączna ekspozycja na ryzyko kursowe netto						
Rozrachunki na dzień 31 grudnia 2016 r. w tys. CHF	215	-407	576	4	177	-135
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto - wzrost kursu o 5%	11	-20	29	0	9	-7
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto- spadek kursu o 5%	-11	20	-29	0	-9	7

Do analizy wrażliwości wyniku finansowego brutto przyjęto założenie, że kursy walutowe mogą spaść lub wzrosnąć o 5%. Po analizie zmian kursów walut zdecydowano przyjąć taką wartość.

9.29.3. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z firmami o dobrej zdolności kredytowej. Ryzykiem kredytowym zarządza się w oparciu o zatwierdzoną politykę udzielania kredytu kupieckiego. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. W oparciu o zatwierdzone kryteria i zasady przyznawane są indywidualne limity kredytowe. Wykorzystanie przyznanych limitów podlega regularnemu monitorowaniu i kontroli. Udzielone przez Emitenta kredyty kupieckie charakteryzują się sporym zróżnicowaniem i rozproszeniem ryzyka, ponieważ udzielane są znacznej liczbie niejednorodnych podmiotów. Nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, należności oraz pożyczek ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

9.29.4. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r. wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

<i>31 grudnia 2017</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	580	1 112	131	-	-	1 823
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-
	580	1 112	131	-	-	1 823
<i>31 grudnia 2016</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	170	1 093	809	16	-	2 088
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	2	-	-	-	2
	170	1 095	809	16	-	2 090

9.29.5. Ryzyko związane z wrażliwością cen produktów na zmiany cen

	Zwiększenie/ zmniejszenie cen o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto*
Przyrost ceny oferowanych produktów	5%	628
Spadek ceny oferowanych produktów	-5%	-628
Przyrost ceny oferowanych produktów	10%	1 256
Spadek ceny oferowanych produktów	-10%	-1 256

* Wyliczenia oparto o szacowany koszt własny sprzedaży adekwatny do przyrostu lub spadku przychodów.

9.30. INSTRUMENTY FINANSOWE

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

		wartość bilansowa		wartość godziwa	
	Kategoria wg MSR 39	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa finansowe					
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	PiN	25	25	25	25
Należności z tytułu dostaw i usług	PiN	2 434	2 665	2 434	2 665
Środki pieniężne ich ekwiwalenty	WwWGpWF	327	313	327	313
Suma		2 786	3 003	2 786	3 003
Zobowiązania finansowe					
Kredyty, pożyczki (krótko- i długoterminowe)	PZFwgZK	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	PZFwgZK	1 823	2 088	1 823	2 088
Suma		1 823	2 088	1 823	2 088

Użyte skróty:

UdtW	– Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
WwWGpWF	– Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
PiN	– Pożyczki udzielone i należności,
DDS	– Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
PZFwgZK	– Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wartość godziwa nie różni się od wartości bilansowych, gdyż wycena tych pozycji do wartości godziwych nie miałaby istotnego wpływu na wynik finansowy.

Szacowanie wartości godziwej

Zgodnie z przyjętymi w roku 2009 zmianami do MSSF 7 w zakresie instrumentów finansowych, które są wyceniane w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej, co wymaga ujawnienia metod pomiaru wartości godziwej, pogrupowanych według następującej hierarchii:

- poziom 1 – ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- poziom 2 – na bazie wartości obserwowanych na rynku, ustalone przez odniesienie bezpośrednie (tj. do cen) lub pośrednie (tj. pochodne cen) do podobnych instrumentów istniejących na rynku,
- poziom 3 – ceny niepochodzące z aktywnych rynków (na bazie różnych technik wyceny nieopierających się o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe).

Aktywami wycenianymi w wartości godziwej jest nieruchomości inwestycyjna. Zgodnie z opisem w nocie 9.13 jest ona wyceniana według poziomu 3 hierarchii wyceny.

9.31. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał

akcjonariuszom (np. poprzez skup akcji własnych w celu ich umorzenia) lub wyemitować nowe akcje. W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten nie był większy niż 50%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Jednostki Dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 823	2 088
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	2
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	327	313
Zadłużenie netto	1 496	1 777
Kapitał razem	16 574	16 230
Kapitał i zadłużenie netto	18 070	18 007
Wskaźnik dźwigni (%)	8%	10%

9.32. SEZONOWOŚĆ

W segmencie działalności, w którym działają spółki Grupy (IVD – in vitro diagnostics) brak jest zjawiska sezonowości.

Spółki Grupy realizują nieznacznie mniejsze przychody w okresie wakacyjnym, zwłaszcza w sierpniu, z uwagi na ogólnosiątkowe obniżenie ilości transakcji w tym okresie.

9.33. ZATRUDNIENIE W GRUPACH ZAWODOWYCH

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Pracownicy umysłowi (na stanowiskach nierobotniczych)	48	50
Pracownicy fizyczni (na stanowiskach robotniczych)	6	6
Suma	54	56

9.34. WYNAGRODZENIA, ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIEM Z ZYSKU, WYPŁACONE CZŁONKOM ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORCZYCH SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Wynagrodzenie Zarządu Jednostki Dominującej	500	503
Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej	-	-
Wynagrodzenie Zarządu jednostek zależnych	-	-
Rada Nadzorcza jednostek zależnych	-	-
	500	503

Grupa nie udzielała w latach sprawozdawczych 2017 oraz 2016 pożyczek, ani innych świadczeń członkom Rady Dyrektorów. Nie występowały także programy motywacyjne, ani premie.

9.35. WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA ZA BADANIE JEDNOSTKOWEGO I SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ ZA ROK OBROTOWY

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Obowiązkowe badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego	30	31
Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11	10
	41	41

9.36. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Nie wystąpiły.

9.37. POZOSTAŁE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Pozostałe informacje pomocne w pełnym zrozumieniu sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej Orphée zawarte zostały w sprawozdaniu Rady Dyrektorów z działalności Grupy Kapitałowej.